

Tribuna Nouă

REDACTIA SI ADMINISTRATIA
Bulev. Regina Maria Nr. 12. Tipografia „Aradul”

INSERȚII
se primesc după tariful la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

onamente:
an . 520 Lei
an . 260 Lei
an . 130 Lei

Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
DIRECTOR: ION MONTANI.

2 Lei ex.

Menținerea stării de asediu

Arad, 4 Dec.

deratiunii de ordin superior, spiritului de intelegciune care conduce destinele țării, au determinat pe facompetenți să aducă acum serie de hotărâri în legătura cu starea de asediu, încă în dealungul zonelor de frontă principiu general s'a hotărât menținerea stării de asediu aplicabile numai în cazuri excepționale de grave, dându-se astfel larg teren de libertate individuală pentru toți cetățenii țării.

vorabil tendențioasă, decăteori în streinătate se încearcă atacuri împotriva noastră!

Dacă mai amintim, că chiar în timpul din urmă se semnaleză prin varii simptome o recrudescență a spiritului de ură și înstrăinare de orice conținut cu românismul, credem că am spus destul. Să petrecem cu atențiune de pildă, dulcea armonie în care se întâlnesc apelul rabinului Kecskemety dela Oradea-Mare cu apelul politicianului, sas Hans Otto Roth dela Brașov, când amândoi acești vajnici minoritari solicită chiar acum un front politic unitar și intransigent față de românii de toate partidele.

O revenire la o notă de dărză rezistență față de atribuțiunile și drepturile firești ale românismului, o poate oricicând observa chiar și în viața socială și în cea de toate zilele, prin târguri, prăvălii și cafenele. Nu credem să exagerăm, când avem impresia, că o a ține lentă de regurgitare ofensivă a tuturor forțelor minoritare se petrece sub o hui noastră. Zicem o regurgitare ofensivă și nu una de caracter defensiv. Și asta într-o vreme când aici în Ardeal minoritarii au în toate domeniile existenței o superioară așezare în comparație cu noi. Or, poate, românismul a dat după șase ani de reîntregare națională o definitivă probă de inferioritate vitală? Ne rămâne să demonstrăm contrariul.

Și vom demonstra deplin adevărul, tocmai prin măsurile și hotărârile de natura celor privitoare la atenuarea stării de asediu. Ele documentează încrederea neclintită în forțele noastre și în aceaș timp calitatea etică superioară a acestor forțe. În acest înțeles contemplând hotărârile dela ministerul de război, credem, că pentru consolidarea țării noastre se deschide o fază nouă: cea a dominațiunii constituționale. În seria de legi pe care se va răzima constituția cerem să precumpănească cu urgență legea presei, pentru că măcar masele de otrăvă ale pornirilor antiromânești să poată fi scoase cât mai curând.

Atunci starea de asediu va putea fi definitiv ridicată, după ce și de altfel ea a existat și până acumă mai mult în înțeles virtual.

NOTE „Extensiunea Universitară”

NOTE

Arad, 4 Dec.

Libertatea rămâne un cuvânt gol atâta timp cât nu ne folosim de ea cum trebuie. Cât timp masele mari ale populației românești din patria noastră vor trăi în mizerie și întuneric, nu vom putea afirma că suntem într'adevăr liberi și stăpâni pe destinele noastre. Până nu vom umplea întinșurile țării cu vitalitatea noastră, nu ne vom simți siguri pe aceste pământuri.

Acest lucru l'au înțeles pe deplin profesorii noștri dela Universitatea din Cluj unde munca neîntreruptă și priceperea românească reperțuoașă continuă biruințe.

Afară de misiunea de a pregăti la universitate noile generații românești, profesorii universitari din Clujul românesc, cu gândul la mulțimile tinere departe de centrele Universitare, au pus bazele unei asociații „Extensiunea Universitară”, care are de scop propaganda națională și culturală în masele largi ale poporului nostru.

„Extensiunea Universitară” dorind o colaborare rodnică cu celelalte societăți cari au acelaș rost, s'a adresat Asociației „Astra”, „Cercului Civilo-Militar” din Timișoara, „Tinerimei Române” din Târgu-Mureș etc.

O ofensivă culturală sistematică a început din Clujul marilor făgăduieli românești.

S'au ținut până acum luminoase conferințe la Cluj, Târgu-Mureș, Petroșeni, Huedin și Arad etc.

Intre conferințarii de până acum amintim numele următorilor: Gh. Bogdan-Duică, V. Bogrea, Ion Lupăș, Silviu Dragomir, Ștefănescu Goangă, Sextil Pușcariu, dr. Botez, V. Bărbat etc.

Conferințele „Extensiunii Universitare” continuă cu un succes desăvârșit.

Din parte-ne salutăm această activitate extra-universitară a profesorilor din Cluj, cu pălăria până la pământ.

Raporturile dintre România și Ungaria

BUDAPESTA, 3. — Ziarul oficial va publica mâine decretul privitor la acordul dintre guvernul ungar și guvernul român în ce privește extrădarea reciprocă, regularea datorilor, chestiunea asigurărilor pe viață care au fost contractate în coroane. Acest acord va intra în vigoare la 11 Decembrie.

Conferința statelor succesoriale la Roma

ROMA, 3. — La Roma s'a deschis conferința statelor succesoriale care se va ocupa cu chestiunile în litigiu între statele succesoriale în legătură cu tratatele dela Saint-Germain și Trianoa. Ministrul plenipotențiar Negrotto a resisit o cuvântare de bună venire în numele guvernului italian. A răspuns ministrul României Lahovary mulțumind în numele delegaților streini guvernului italian pentru buna primire.

Prizonierii români din Rusia

Ministerul de război a dat următorul comunicat:

Un ziar de dimineață publică o informațiune cu privire la prizonierii noștri aflați încă în Rusia Sovietică, prin care arată că acești prizonieri sunt rusificați cu forța și că nimeni nu se interesează de soarta lor.

Pentru ca opinia publică să fie precis informată asupra acestei chestiuni, ministerul de război dă următoarele relațiuni:

În Rusia Sovietică se mai găsesc circa 5000 prizonieri, originari din teritoriile alipite, cari au aparținut fostei armate austro-ungare și cari devenind cetățeni români trebuie să fie repatriați de România.

Dacă ei n'au putut fi repatriați la timp, așa cum au fost repatriați cei 25.000 camarazi de ai lor între anii 1919-1922, aceasta se datorește faptului că Nansenhilfe, Liga Națiunilor și Crucea Roșie Internațională și-au încetat acțiunea de repatriere în anul 1922.

De atunci orice alte încercări prin intermediul altor state, au rămas infructuoase.

În Octombrie 1924, ministerul de război fiind informat că Nansenhilfe și-ar relua

acțiunea, a făcut demersurile necesare pentru a stabili modalitățile repatrierii acestor prizonieri în caz când ea va fi posibilă.

Vizita d-lui Albert Thomas

Dl Ion I. C. Brătianu, președintele consiliului de miniștri, a primit următoarea telegramă din partea d-lui Albert Thomas:

Scumpul meu Președinte, Amintirile dela Iași, erau de o așa intensitate și de un așa farmec, încât aproape mă temeam să nu le diminuez și să nu le compromit, revenind în România.

Dar inima României este atât de afectuoasă față de Franța, încât plec purtând cu mine bucuria că nimic nu s'a atenuat și că dimpotrivă, speranțele noastre comune și credința noastră arzătoare în viitorul României Mari s'au consolidat și întărit.

Societatea națiunilor și Biroul internațional al muncii nu poate să aibă o bază mai solidă decât prietenia franco-română, urzită pe credința noastră în justiția socială care este temelul păcii universale.

ALBERT THOMAS.

Vânzarea și portul armelor

Proiectul de lege privitor la vânzarea și portul armelor, a fost depus la Senat zilele aceste, după cum am anunțat la timp. Pentru ca cititorii noștri să se poată informa asupra acestui important proiect publicăm la vale o rezumat al lui.

Poseziunea și portul armelor

Poseziunea și portul armelor sunt îngădite prin acest proiect de lege, prin o serie de obligațiuni și permisiuni speciale, iar abaterile dela aceste dispozițiuni sunt drastic sancționate.

Poseziunea de arme este admisă pe baza unui permis și autorităților pe baza prevederilor legii.

În ce privește portul de arme el se încuviințează numai în cazuri excepționale, pentru motive bine justificate și aceasta numai unor persoane majore și perfecte corecte. Autoritățile cari vor elibera aceste permise vor cere o întregă serie de formalități solicitatorilor.

Denumirea armelor

Art. 2. — Armele prin natura lor, sunt:

a) Arme albe de tăiere, împungere sau lovire, săbii, baionete, șisuri, spade, pumnale, boxuri, casteturi și altele asemănătoare.

b) Arme de foc: revolvere, pistoale, carabine, puști, puști-mitraliere, mitraliere, aruncătoare de mine și altele asemenea;

c) Arme ascunse: de foc sau albe, la cari nici dimensiunile, nici forma nu dau de bănuț existența unei arme, șisuri, revolvere

sau pistoale de orice mărime, închise în țevi sau bastoane, pumnale, stilette și boxuri.

Se consideră munițiuni, în sensul legii de față: pulbera și proiectilele necesare întreținutării armelor de foc de sub art. 2 lit. b.

Art. 3. — Armele de foc ghintuite și armele albe, admise de armată ca formând tipul armelor militare actuale, române sau străine, nu pot fi dobândite, posedate sau purtate de particulari.

Aceste arme nu pot fi puse în comerț decât cu autorizațiunea Ministerului de război și numai pentru uzul militarilor.

Nu cad sub această prohibițiune armele zise de salon.

Celelalte tipuri de arme, aibe sau de foc, cunoscute sub numele de arme obișnuite, ca: puști, revolvere, cuțite, etc. pot fi în comerț și se pot cumpăra, posedă și purta de particulari, în condițiunile stabilite mai jos.

Art. 4. — Armele ascunse sunt cu desăvârșire interzise: ele nu pot fi nici în comerț, nici posedate sau purtate de particulari.

Comerțul de arme

Iată acum și textul complet al legii privitor la comerțul de arme.

Art. 34. — Vânzarea armelor se va face numai persoanelor cari posedă permis de a posedă sau purta arme, eliberate de autoritatea în drept de a da asemenea permise.

Comercianții vor vinde numai armele și cantitatea de munițiuni prevăzute în permis.

Ei sunt obligați a înainta anual comandanțului corpului de armată, pe teritoriul

mai departe decât altăieri, un avocat ungar din Deva, „Brassói Lapok” un foarte interesant articol sovinit, în care teroarea „Nemzet” și „Haza” („națiunea” și „Patrie”) erau scrise ca literă mare în context și în singură interpretare, aceea de „națiune maghiară integrală” și „maghiară integrală”. Și sunt dese sugestii de natura că cele mai multe din zărele de război, în special în cele unguerate, încât avem o obsesiune de a înregistra.

Se urmărească numai frământările din fracțiunea oligarhică a țării maghiare și acțiunea clanșă a prelaților dela Alba-Iulia etc. Nu mai vorbim de zilnicele corespondențe pline de tendințe, de îndrăznețe minciuni, de calomnii, pe cari autori transilvăneni le plasează în zărele din Brașov, ba și din alte țări. Și cine crede, că în presa maghiară dela noi aici nu facem nici o excepție și aici nu facem nici o excepție sunt încadrați în lumină fa-

CEAȚA

FOILETON

CARL EWALD

trad. de Zamfira L. Dimitrescu

Abia apusese soarele. Broasca se pregătea de culcare c'un orăcăit lung de părea că nu mai are sfârșit. Albina se retragea în stup; iar copiii cei mici scânceau, că trebuia să se ducă la culcare. Floarea își încheia petatele aplecându-și capul; paserea își ascundea ciocul sub aripă și cerbul se culca în iarba înaltă și moale din poiană.

La biserică din sat sunase clopotul de vecernie și după ce-și făcuse datoria, bătrânul paraciser pornia spre casă. Pe drum mai stătu de vorbă cu vecinii care-și făceau plimbarea de seară, ori ședeau la poartă cu pipa în gură și apoi zicându-le noapte bună, își încue ușa și se culcă.

Încet încet totul se liniști și întunericul se întinse peste lume. Numai la preot și la doctor mai era lumină; la țărani erau stinse luminele, căci ei se scoală din zori și trebuie să se culce devreme.

Stelele străluceau pe cer; luna se înălța din ce în ce mai sus pe boltă. În sat latră un câine, prin vis, de bună seamă, căci n'avea de ce lătra alfel.

„Nu i nimeni aici?” întrebă Ceața. Nu răspuse nimeni, căci nu era nimeni.

Atunci eși Ceața în hainele ei strălucitoare și ușoare și începu a juca prin câmpie în dreapta și în stânga. Mai stătu o clipă liniștită și iar se porni pe joc. Sălta peste lac și prin pădure, înășurând trunchiurile copacilor cu brațele ei cele lungi și umede.

„Cine ești tu?” o întrebă regina nopții, care era acolo și-și răspânda în toată voia parfumul.

Ceața nu-i răspuse; își urma dansul mai departe.

„Cine ești?” o întrebă iarăș floarea. „Dacă nu-mi dai nici un răspuns, mă faci să cred că ești prost crescută.”

„Acum am să te învălesc.” îi șopti ceața și se așeză împrejurul reginei nopții.

„Ia-ți degetele de pe mine, te rog! M'ai udă de parcă m'ași fi băgat în iaz. Nu trebuie să suferi atâta pentru că te-am întrebat cine ești?”

Atunci ceața se ridică din nou.

„Cine sunt eu? Dar chiar dacă ți-aș spune, n'ai înțelege.”

„Încearcă, te rog, și ai să vezi.”

„Eu sunt picătura de rouă depe floare,

nourul din cer și ceața din câmpie” începu Ceața.

„Ce-i asta?” întrebă regina nopții. „N'ai vrea să-mi mai spui încă odată? Picătura de rouă o cunosc, căci s'așează în fiecare dimineață pe florile mele, dar nu seamănă deloc cu tine.”

„Da, și totuși asta sunt eu, îi zise Ceața intristată.

„Dar pe mine nu mă cunoaște nimeni. Eu trebuie să-mi petrec viața luând fel de fel de înfășeri. Câteodată sunt rouă, câte odată sunt ploaie, câte odată alerg prin pădure ca isvor limpede și rece.”

„Astai ceva foarte ciudat”, își dădu cu părerea regina nopții. „Nu mi-ai putea povesti și mie viața ta? Noaptea e așa de lungă și câteodată chiar mi se urâște.”

— „E o poveste cam tristă, dar am să ți-o spun.”

Zicând acestea, Ceața voi să se așeze jos, dar regina nopții își mișcă speriată toate frunzele.

„Fii bună și stăi mai departe de mine, se rugă ea de Ceață, măcar până ce te vei prezenta cum se cade! Eu nu mă împrietenesc cu nimeni până ce nu-i fac mai întâi cunoștință.”

Ceața se trase puțin mai deoparte și începu a istorisi:

„M'am născut departe în sânul pământului într'un loc mult mai adânc decât până unde ajung rădăcinile tale. Ne-am născut

eu și surorile mele — căci trebuie să ști că suntem o familie foarte numeroasă — ne-am născut zic, ca isvorăse curate ca cristalul și am stat multă vreme ascunse acolo sub pământ. Într'o zi însă, am fășnit deodată dintr'o coastă stâncoasă, în plină lumină strălucitoare a soarelui.

Îți poți închipui ce minunat lucru era să alergăm așa nebunește prin pădure. Săream peste stânci și ne isbeam de maluri. Peștii șorii drăgălași se jucau în apele noastre, iar copacii se aplecau peste noi și-și oglindeau podaba cea verde în oglinda noastră. De cădea o frunză pe apă, o legănăm și-o desmierdam și-o duceam departe în lumea largă. Ah — era așa de frumos! Acela a fost cel mai fericit timp din viața mea!”

— „Bine, bine, dar aș vrea să aflu mai repede cum de te-ai prefăcut în ceață; îi zise nerăbdătoare regina nopții.”

„Isvorul îl cunosc. Când e liniște îl aud de-aici de unde stău eu, cum murmură.”

Ceața se ridică puțin și mai învărti o horă pe deasupra câmpiei. Apoi se'ntoarse și povesti mai departe:

„C-î mai rău lucru pe care-l facem noi în viață, este că niciodată nu suntem mulțumiți cu ceiaș avem.

Și cum îți spuneam, am alergat, până ce am ajuns într'un loc mare, pe fața căruia nufării își legănuu florile, iar deasupra sbrânău libelulele cu aripile lor cele mari și

Mica publicitate

SE CAUTA o dactilografă, perfectă în limba română, cu un salariu bun. Adresa la Administrație.

Salon de dame

după moda engleză și franceză
M. TOTH Arad, Bul. Reg. Maria 9, etaj II.

Regatul România :: Judecătoria de ocol Pecica
No. 1963/2-1924.

Publicațiune.

Subsemnatul emis judecătoresc în conformitate cu art. IX §-lui 102, al legii din 1881, și în conformitate cu art. LXI § 19 a legii din 1908, aduc la cunoștință publică, că în baza deciziei al judecătoriei de ocol Pecica, No. 1963/2-1924 mobilele mai jos arătate, cuprinse în urma execuției de escontare, efectuată la 28 Octombrie 1924, pentru suma de 1008 Lei capital și acces. prețuite în 4400 Lei în favoarea vând. lui Adolf Spitelier repr. prin avocatul Dr. Iuliu Orfi din Arad contra executatului soția lui Gheorghe Vidics, se vând la licitație publică 8 perini cu toc, 1 divan folosit.

Judecătoria de ocol pentru suma de 1008 Lei capital, interese de 5% începând cu ziua de 11 Iulie 1924 și 629 Lei spese stabilite până în prezent, dispune ca licitația publică se va ține în ziua de 12 Decembrie 1924 la orele 3 d. m. în localul executatului din Pecica-Maghiară și invită pe toți cei ce doresc a cumpăra cu aceea observare, că mobilele de mai sus în conf. cu art. IX §§ 108 și 107 a legii din 1881 pe lângă plata imediată, celui ce va oferi mai mult în caz de lipsă de valoarea prețuită, se vor vinde și mai jos.

Intrucât mobilele de sub licitație sunt deja cuprinse respective supra cuprinse și intrucât acestia și-au câștigat dreptul escontării în conf. cu art. LXI a legii din 1908, licitația se ordona în favoarea acestora.

Pecica, la 28 Noemvrie 1924. (374)

Es. jud. : GH. HURGOI.

Insertii se primesc la Administrația ziarului.

Nr. 1977/1924.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Dr. Silviu Păscuțiu notar public în Arad, aduc la cunoștință publică că în baza comisiei rogatorii cuprinsă în procesul verbal dresat de noi sub Nr. mai sus indicat, se vor vinde la licitație publică în dauna, cheltuiala și rizicul lui Iuliu Ascher domiciliat în Budapesta, debitor căzut în întârziere, în baza dispozițiilor cuprinse în § 306 din codul comercial în ziua de 9 Decembrie 1924 d. m. la ora 4

la pivnița casei din Arad, Bulev. Drăgălina Nr. 12, diferite mărfuri de haine bărbătești, de femei și de copii date în amanet comercial.

Amatorii vor depozita la mâna subsemnatului notar public înainte de începerea licitației drept vadiu suma de Lei 18.000. Prețul de strigare va fi Lei 175.000 sub care preț mărfurile nu se vor vinde.

Informațiuni referitor la vederea mariei prețum și referitor la celelalte condițiuni de licitație se pot primi în biroul subsemnatului notar public sub orele oficiale. (376)

Arad, la 4 Decembrie 1924.

Notar publ. : Dr. SILVIU PASCUTIU

Răspândiți Tribuna Nouă!

Nr. G. 10360-1924.

Publicațiune de licitație.

Pe baza deciziei judecătoriei de ocol Arad No. de mai sus, mobile și alte obiecte prețuite în suma de Lei 58.200, cuprinse în favorul lui Waldmann Iosif contra urmăritului pentru suma de Lei 1200 capital, interese de 5% dela 9 August 1924, spese stabilite până în prezent în suma de Lei 606.50, se vor vinde la licitație publică în Arad, Strada Românilor Nr. 1, și continuative în strada Eminescu (Palatul Földes) în ziua de 6 Decembrie 1924 la orele 2 d. m. Arad, la 21 Noemvrie 1924. (377)

Exec. jud. reg. : Gh. Ciupuliga,

cărția locuiesc, o situațiune exactă, care să cuprindă :

a) Numărul, cantitatea și felul armelor și munițiilor aflate în magazinul său la începutul anului ;

b) Numărul, cantitatea și felul armelor și munițiilor vândute în cursul anului, cu arătarea numelor și domiciliul cumpărătorilor ;

c) Numărul, cantitatea și felul armelor și munițiilor introduse în cursul anului în magazinul său ;

d) Situațiunea la finele anului.

Comandamentul corpului de armată va trimite copie de pe această situație direcțiunii superioare a armamentului din Ministerul de Război.

La punerea în aplicare a legii, comercianții de arme vor avea un termen de trei luni,

dela promulgare, spre a se conforma dispozițiilor de mai sus.

Art. 35. — Felul armelor pe care comercianții le pot introduce și vinde nu poate fi decât acelea permise de Ministerul de Război, care este obligat a le verifica la intrarea în țară.

Ministerul de Război nu va putea autoriza introducerea în țară, pentru punerea în comerț, decât arme obișnuite sau de vânatoare. Nu va putea autoriza, în nici un caz, introducerea de arme ascunse. Armele pentru ornament (panoplii), cari nu pot fi întrebuințate, nu sunt supuse legii de față ; ele pot fi în comerț.

Art. 36. — Comerciantul care nu se va conforma dispozițiilor de mai sus sau care va prezenta situațiuni inexacte sau false, va fi condamnat dela 6 luni până la 2 ani închisoare și cu închiderea magazinului.

Vieța artistică la Arad

Expoziția „Salonului Artistic” și Alexandru Pataky.

Arad, 4 Dec.

Aradul are deschise, în momentul de față, patru expoziții de pictură : în sala Palatului Cultural expoziția Balla Fridrich ; în sala de sus a librăriei Olah, expoziția dnei Viola Anyos — care se va închide la 12 Dec. — în Palatul Eise Fischer, expozițiile pictorilor : Perrott-Csaba, Ioan Kmetty și dnei Margareta Cs. Graber, iar în sala festivă a Școlii medii, expoziția Alexandru Pataky. Despre cele două dintâi, am vorbit la timp, voiți vorbi mai jos despre cele două din urmă.

Expoziția dnei Margareta Cs. Graber și a dlor : Vilhelm Perrott-Csaba și Ioan Kmetty este de specialitate modernistă și anume de un modernism exagerat.

Din cele 93 de pânze — cu mare bunăvoință — s'ar putea admite spre expunere următoarele pânze : „Culegătorii de mere”,

„In iarbă”, „Sălcii”, „Stradă în Baia-Mare”, „Dealurile toamna”, „R. giunea din Baia Mare”, „La scaldat”, „Natură moartă”, „Curte”, „Fabrică” și alte câteva.

Această expoziție, deși deschisă cu multe trâmbitări, nu interesează și nu mă mir, căci prea e greoaie.

În sala festivă a Școlii medii exoune singur d. Alexandru Pataky 96 de lucrări — în majoritate aquarele. D. Pataky, deși nu se prea împacă, destul de artistic, cu desenul totuș scapă de sub acest control mulțumită coloritului. Este un truc, dar și trucul când știi să-l întrebuințezi înseamnă că este talent și d. Al. Pataky îl are. Uleiurile — câteva la număr — sunt inferioare aquarelelor și d. Pataky a ajuns la o vârstă când trebuie să se fixeze.

Atenuarea stării de asediu în Ardeal

Scopul conferinței dela ministerul de război a fost de a se fixa m. joac-le pentru ca starea de asediu ce există în zona de vest și în unele orașe din Ardeal, să devină invizibilă. Starea de asediu se menține în formă, dar se va înlucii în sensul că se va lăsa po. ul. e. i. toată libertatea aplicându-se însă infractorilor pedepsele conforme acestei stări anormale.

Se reduce în același timp atribuțiunile de control ale armatei, lăsând funcțiunile publice să-și desfășoare activitatea în mod independent.

În caz de infracțiune, autoritățile civile-militare vor lucra de comun acord.

S'a recomandat deasemenea legături cât mai strânse între prefecti și comandanții de garnizoană, în ce privește măsurile pentru m. n. ținerea ordinii.

Pentruca toate fricțiunile ivite pe tema stării de asediu să dispară, s'a convenit a se da cea mai mare atenție doleanțelor minoritarilor și populației.

Ce spune dl. general Cihosky

După conferința dl general Cihosky, a declarat presei :

„S'a hotărât ca starea de asediu să se aplice numai în cazuri excepționale de grave, menținându-se numai de formă pentru po-

pulația care în Ardeal este foarte liniștită. Ar fi un bine pentru țară, dacă peste tot ar domni liniște ca la noi.

„În Ardeal nu există cenzură, — zările vor avea toată libertatea.

„Pentru măsurile de ordine, între autoritățile civile și militare există un perfect acord, toate măsurile luându-se cu cunoștințarea respectivă.

„În ce privește minoritățile, ele sunt compuse din elemente civilizate cari niciodată nu-ș perd cumpatul. Se poartă cu noi cu m. n. șii. Este și firesc, dată fiind îndelunga lor experiență politică.

„Pe față deci, nici un gest ostil nouă. Pe deasupra însă minoritarii strecoară uncori articole de propagandă în unele ziare străine și își păstrază sentimentele proprii.

„Studentimea dela Cluj, după cum am auzit, hotărâse să sărbătorească în ziua de 10 Decembrie, doi ani dela intrarea ei în acțiunea naționalistă.”

O mare întrunire trebuia să aibă loc la Cluj, dar ministerul de interne a interzis ținerea ei, luându-se și măsuri pentru executarea ordinului.

În consecință, se crede că treptat, în cazul când nu se vor mai ivi turburări fasciste sau comuniste, starea de asediu se va înlucii și în alte regiuni, pentru a fi în cele din urmă ridicată.

vânjoase. La suprafața lacul era strălucitor ca o oglindă, dar noi vrând nevrând trebuie s'alerghăm tocmai pe la fund, pe unde era întuneric, și foarte neplăcut de trăit.

Asta n'am mai putut-o suferi. Mi-era dor de razele soarelui, pe care le cunoșteam așa de bine din vremea când sbudam prin părau. Atunci ele s'au uitat printre frunze la mine și m'au săgetat în grabă cu lumina lor iute. Vrând să le revăd, m'am furișat în sus spre fața locului și m'am așezat între florile albe și frunzele cele mai mari și verzi ale nufurilor. Dar vai ! Cum adea de tare soarele acolo ! Nu era de suferit și m'am căut amar că n'am rămas la fund, la locul meu.

„Asta nu mă interesează zise regina noaptei.” „Mai ai pana vei ajunge la ceața?” „Nu !” Zise cu ciuda Ceața și se așeză din nou împrejurul fioarei de mai-mai era s'o inădușe.

„Vai ! Vai ! strigă regina noaptei.” „Esti cea mai supărătoasă tovarășă pe care o cuno-c. Fugi mai la opar'e și povestește înalute d. ca astfel nu se poate.”

„S'ara, când a spus soarele, m'am simțit dintr'odată grozav de usurată — urmă Ceața mai departe. Nu știu cum s'a întâmplat, dar mi se păru că trebuie să mă ridic din loc și să sbor. Și fără să-mi dau seama m'am tr-zit plutind peste apă, deasupra libelelor și a nufurilor. Vântul de seară

m'a dus deacolo. Am sburat sus în aer, unde am găsit multe surori de ale mele, care erau curioase să știe ceu cu mine și care pășiseră tot ca mine. Pe lângă ea se cer... ne prefăcuserăm în nouri, înțelegi tu.”

„Nu pricep” zise regina noaptei. „Drept să-ți spun lucrul nu-i tocmai de crezut.”

„Totuș este adevărat. Ascultă acum mai departe... Vântul ne-a purtat o bună bucată prin aer. Deodată numai n'a mai putut și ne-a lăsat să rlecăm.

Atunci am căzut pe pământ ca o ploaie cu bulbuci. Florile nu știau cum să se închidă mai repede; păsările erau toate speriate — afară de rațe și de găște, care de ce se udau mai mult, de ce se bucurau mai tare. D'apoi pugarul ce se mai bucură ! căci semănăturile lui aveau nevoie de ploie. Nici nu-i pasă că-l udă și pe el. De altfel am făcut noi destulă zapăceală pe lume.”

„Așa, va să zică tu ești și ploaia ? Atunci ai destul de mult de lucru.”

„Da.. nu am niciodată rost de odihnă”, răspunse Ceața.

„Dar tot n'am auzit cum te-ai prefăcut în ceață, îi zise regina noaptei. Numai nu te mai supar iarăși... mi ai făgăduit că-mi spui și mai degrabă aș vrea să ascult toată istoria dela capăt, decât să mă mai văd în brațele tale cele umede și respingătoare.”

Pubi din galantar Instantaneu

...Stau măhnit înaintea unui galantar și fascinat de iluminăția feerică, privesc locomotiva ce — mănânată de rezorul ascuns între roți — poartă împrejur pe șine eticheta cu cifra derizorie de 600 lei. E o creațiune de model. Nici nu afumă, circulă fără întrerupere, nu costă milioane, nu derai-ză și nici nu se defectează ca „Muca”-litol nostru (motorul uzinelor com. și etc). Pe platforma vagoanelor nu călătorește nimeni, cum bunaoră pe C. F. R.

La dreapta în galantar, e situat un oraș — probabil și el cu drept de municipiu — căci locuitorii — păpușe — ce stau imposibili tola-ți pe bulevardele cu înfașare veselă, sunt taxați cu cifre — adevărat impozite de un an.

La stânga e mobilizare generală ; sunt concentrate regimente de infanterie, înarmate până'n dinți, apoi tunuri și călărași. Soldații par a fi prea serioși și gata de luptă — împotriva buzunarelor.

...Pubi, căci despre el e vorba — călărind pe un munte presărat ca zapădă, își bate joc de lumea din vale ; râde, mișcă din cap și li intervale egale ridică mâna amenințând — cu prețul „urcat pe un munte”.

Privind jucăriile, simt par' c-aș fi și eu ca ele. Imi închipui că sunt primarul aceluia oraș, generalul acelei armate, șeful de tren ori locomotiva chiar, păstorul de munte sau... Da' deunde?... Imi înch-pui că sunt Pubi din galantar, Pubi cel sărător, care mișcă din cap și da din mâini bătându-și joc de orașul întreg, de starea de asediu și de tramvai, adică de tren sau, cum vrei de afacerea cu roți. În pielea lui Pubi n'am teamă de poliție căci, cum văd, astfel de organe nu sunt pe bulevarde măcar că e stare de asediu, adică nu că uite colo e armata, adică da, starea de asediu.

„Ehei, viața aici e cu mult mai bună decât a curioșilor ce mă privesc cu surâș stupid și mutre individeoase...”

— Aici sigur că o să fii deputat. Dar unde i parlamentul ?

Nu-l văd nicăieri. — Imi îndrept privirea către o mozomăină de mărime mai mare decât mine, — adică decât Pubi, — care-și întinde grumazul către mine ca și cum ar vrea să mă înhăpe. Era să sar din galantar dacă nu-mi aduceam aminte că sunt călare pe munte și că saltul ar fi mortal. — N'ai teamă, Pubi ! Mozomăina aceea nu e decât o mașină de cinematograf, care — cum știi — e inerentă vieții parlamentare ; trebuie deci să fie și parlament și ai să fi numai decât și deputat, — cu un post mai mare decât un munte — și ai să porți o cifră dublată plătindu-ți-se mult numai pentru a faci din cap și dai din mâini.

Dar i-astă, ce văd ? Se deschide galantarul, o mână se apropie de mine, adică de Pubi, imi descață eticheta cifrată și... Mai mult nu-mi aduc aminte, căci mi-am pierdut simțirile și numai târziu de tot, m'am trezit într'o cutie „ambulantă” numită „salvare”.

— Unde sunt, domnilor ? Mă adresai celor eari mă însoțără.

— Ce s'a întâmplat ?..

— Taci din gură, nebunule !.. Imi răspunse cel din stânga... Ești un nebul și te ducem la spital.

— Vai de mine, d-lor. Niciodată n'am fost nebul, — protestam eu, — și nici nu simt să-mi lipsească vre-o doagă...

— Taci din gură, tâmpitule, — imi răspunse cu aprofos cel din dreapta mea, — ...voiai să te urci pe casă zicând că te urci pe munte ; ai început să dai din mâini lovind grav pe un deputat ; ai răs și ai dat comandă ca un general...”

— Ce ?.. Eu, d-lor, eu ? Se poate ? ?

— Taci... și ai făcut pe locomotiva fluierând și călcând în picioare pe toți din cale...

Nu mai aveam răbdarea să ascult. Intr'o

clipă și sării din trăsură, la cele ambulanta” tincăind își continu lumina galantarelor.

Saltul n'a fost mortal, căci nu pe munte nici pe casă nici pe geamul galantarelor, ci cam stău pe stânga împrejur și fugisem pe Pubi...

...Să fii sincer, l'am învidiat...

Arestarea administratorului spitalului

În ziua de 29 Nov. a. c. de către dl Inspector Sanitar Rene Alexan-Irescu, administratorul lui de Copii, ar fi sustră efecte pe cari voiește a le resti, în conformitate cu ordinul de Poliție, dl comisar Traian s'a transportat la gară a găsit pe numitul în accelerat reșii care pi acă la 15 și 7 m. revizia bagajului s'a găsit 48 301 ștergere dela Spital. Această neputându-se dovedi dat jus din tren, obiectele aduse el transportat la Spital, unde cunoștință despre acest proiect de nici nu avea autorizație nimeni acest schimb. A fost lăsat apoi lui, sub strictă pază.

În unire cu dl Inspector Sanitar s'a făcut perchițiie domiciliară, aflat deasemenea mai multe Spitalului. Continuându-se cu scriptele conduse de numitul, s'a că a înstrăinat și fonduri ce a m. n. m. n. Fată de toate cele com. 2 c. a fost înaintat Parchetului, emis mandat de arestare contra funcționar. Cercetările contin. denunțurile referitoare la sustrag. pidarea și falsurile comise de funcționar sunt cu mult mai m. n. găsit și s'a crezut la început.

Sedinte furtunoasă în Camera ungară

Budapesta, 2. — Biroul Cam. luat cu escluderea deputaților cari făcuseră scandal în sedința de Adunării Naționale.

După escluderea lor majoritatea continuarea discuției pentru lamentulul Camerei.

După pronunțarea votului opoziția a citit o declarație prin care retrage din sedință și nu va participa dezbaterii refuzând să legitimeze violența ale guvernului.

După citirea declarației întreaga a părăsit Camera.

Apărarea contelui Bethlen

Primul ministru luând cuvântul declarat că prin revizuirea reguli Camerei nu urmărește instituirea taturii. Dsa apăre pe membrii arătând că nici unul din ei nu s'ar. v. novat de vre-o ilegalitate. În combaterea asociațiilor secrete Bethlen citează faptul că astăzi se află pe banca de acuzare.

Regretă gestul opoziției de a părăsi tele Adunării Naționale.

„Oprește-te !” îi strigă regina „Imi vine ameteală când te-aiud”.

În timpul acesta broasca începu mișca. Își întinse picioarele și se groapa ei ca să și ia baia de Pășarelele din pădure prinseră a cerbul răgea printre tulpini. de ziua și soarele se ivi deasupra lului.

„Ce-i asta ? întrebă el”. Ce-i aia vezi mâna de ntuner c. Vântule neață, scoală-te leneșule, și mator pe-aci ceața asta nesuferită !.

Și vântul de dimineată alceară câmpie, gonind departe Ceața. trimse apoi cele dintâi raze dregina noaptei.

„Ei drace !” zise floarea, „face și Să mă închid degrabă. Unde Dura fi rămas Ceața ?”

„Uite-mă aici” zise picătura de rouă afărna de tulpină.

Dar regina noaptei se scutură sup. „Poți să te duci să prostesti pe nu cred nici un cuvânt din câte mi ai risit. Toate sunt numai minciuni g. Soarele rădea și zicea :

„Are dreptate !”

Generalile lui dr. N. Ciacian

— Corespondență specială — Pecica, (j. Arad), 4 Dec.

celebrat în localitate, cu mare înălțime defunctului fruntaș al nostru, dr. Nicolae Ciacian, medic fondator al institutului nostru din Arad.

multă lume din localitate și imediat după cinstea cea de pe urmă dispărut, care a fost un binefăcător nevoiașilor. Din Arad, au venit la Pecica, în frunte cu directorul Gh. Ciacian, în consiliul de administrație, protopopul Văntuș, senatorul Ardelean, directorul I. Pop, șefii celor cinci sucursale locale precum și corpul funcționarilor institutului.

serviciul funerar au rostit panegiric la defunct, directorul „Victoria” Gh. Adam, un medic mioritar și șef al medicilor dr. Atanasie

avere, creditele solicitate de Banca Austro-Ungară și de la Banca Ungurească din Budapesta.

„Mi aduc bine aminte, când bănele mari, străine, numai în acele cazuri escontau politicele noastre, dăcă ele erau subscrise și de Nicolae Ciacian. Astfel în N. Ciacian, deplăngem și pe unul dintre cei mai valoroși garanți ai modestului nostru institut de odinioară.

Cu cât devotament, cu cât bunăvoință și cu cât dragoste a servit Nicolae Ciacian interesele institutului nostru dela înființare și până acum, reese și din faptul că în vara anului acesta, când am inaugurat deschiderea succursalei noastre din Pecica — realizând un vechiu și drag vis al defunctului — Nicolae Ciacian, patruns de emotia de a vedea împlănit și acest plan al său, nu și-a putut reține lacrimile de bucurie.

Din lacrimile Tale, Nicolae Ciacian, cari au căzut drept dovadă iubirei ce ai avut o totdeauna pt. propășirea institutului nostru, am primit un nou impuls de muncă, un nou îndemn la întărirea și desvoltarea institutului, și îți facem făgăduială solemnă, înaintea sîrului tău sfânt, că institutul ce ni-l prelai în numele celorlalți 18 antecesorii ai tăi, îl vom conduce totdeauna cu aceeași hărnicie și cu aceeași precauțiune, ca și în timpul, când fu erai sîncerul nostru povătuitor.

Te rugăm, Nicolae Ciacian, să spui celor 18 prieteni fondatori și altor sprijinitori aflați în lumea cealaltă, că ai lăsat institutul „Victoria” în deplină desvoltare și condus în spiritul și duhul inaugurat de ei.

Când în numele iubitorilor Tăi colegi și tovarăși de muncă din consiliul de administrație, din consiliul de cenzori și al mîndrei pleade de funcționari, îți depun postul nostru semn de doliu și de duere, îți mulțumim pentru interesul totdeauna insuficient pe care l-ai dovedit institutului nostru, pentru dragostea mare ce ne ai arătat-o întotdeauna și în toate împrejurările și îți făgăduim, că amintirea ta va fi totdeauna cu sfințenie păstrată în viața institutului „Victoria”, pe care atât de drag l-ai avut.

Fie-ți odihna ușoară și somnul lin!

După înmormântare lumea s'a risipit adăncită în contemplațiunii și regrete după cece dispărut deacum pe veci.

Clasificarea cerealelor

Consiliul superior al economiei naționale s'a întrunit la ministerul de industrie și comerț pentru a lua în discuție anteproiectul privind la clasificarea cerealelor, întocmit de acest departament. Ședința a fost prezidată de d. Tancred Constantinescu, ministrul industriei și comerțului.

Membrii consiliului a cerut d-lui ministru mai multe explicațiuni.

Prima întrebare ce s'a pus a fost dacă standardizarea va fi obligatorie?

S'a răspuns că, întrucât legea se va aplica în mod treptat, neputându-se înființa dela început în toată țara, organizații de selecționare a cerealelor, standardizarea nu va fi obligatorie.

Standardizarea se va face de intrapriinderile de selecționare, sub supravegherea agențiilor statului, așa cum se procedează actualmente la operațiile fabricilor de spirt.

În privința desființării comerțanților de cereale s'a răspuns că, în primul an de funcționare a noii organizațiuni, nu poate fi vorba de desființarea comerțanților, obligativitatea standardizării nefiind posibilă. Pe măsură însă ce întreprinderile de selecționare a cerealelor se vor înmulți, astfel ca lângă fiecare loc de producție să se găsească și o instalație de înmagazinare și selecționare a cerealelor, în mod fatal, comerțanții actuali vor dispărea.

Pentru a ajunge aci, însă va trebui să treacă un interval de timp de cel puțin 15—20 ani.

Înainte de a se pronunța asupra formei definitive a proiectului, consiliul a numit din rândul său o subcomisie, care să examineze în amănunt anteproiectul.

Furt

În noaptea de 30 Nov. a. c. indiv. necunoscuți au furat, prin efrație, din casa văduvei Lezingheroia Jeni dela vile com. Mocrea efecte în valoare de 2500 lei. Hoții n'au fost încă descoperiți.

Chestiunea reparațiilor

Paris 3 (Radior). — Ziarul „Temps” anunță că americanii socotesc că li se cuvine un miliard 300 milioane de dolari din anuitățile ce decurg din aplicarea planului Dawes.

Moratoriul

Camera de Comerț din București, a intervenit pe lângă guvern pentru prelungirea moratoriului pentru plata datoriilor în valută forte până la terminarea tratativelor în curs cu creditorii streini. Moratoriul în vigoare expiră la 15 Decembrie.

Drepturile României în Basarabia susținute de presa bulgară

Ziarul „Democraticii Sgavor” din Sofia, în numărul din 24 Noembrie, publică un articol de fond în care se arată drepturile depline ale României asupra Basarabiei și se condamnă în termeni aspri politica sovietică în această chestiune.

Ziarul citat mai adaugă că înființarea republicii moldovenești pe malurile Nistrului constituie o provocare directă a României.

Cum vedem prin politica agresivă ce au dus-o împotriva lor.

„Lamura” este titlul unei excelente reviste de cultură generală pe care o tipărește „Fundatia Culturală Principele Carol” din București.

Este o revistă care nu trebuie să lipsească din casa nici unui intelectual al satelor noastre.

Dr. Mihai Nasta și d-na Etti N. Hubert membrii operii regale din Budapesta în Decembrie 13-lea își vor ține un singur concert în Arad în „Palatul Cultural”. Bilete la Oláh (Palatul Minorilor.) 375

La 27 Decembrie a. c. se va ține balul chelnerilor în „Hotel Crucea Albă”.

x **Berea** „Record Specială” și „Englische Porter” la vânzarea regală. La vânzarea de ieri pe masa regală a fost servită berea fabri ei din Timișoara „Record Specială” și „Englische Porter”. Fabrica aceasta pentru produsele ei de primul rang a fost decorată de mai mulțori. La masa regală a fost aceasta bere servită din depozitul lui Oppenheimer R. Arad, Strada Eminescu No. 15.

Alteți Sale ia plăcut în așa măsură această bere, înăță la placere a dispus să se ia pentru treul regal o cantitate mai mare.

Șezătoarea scriitorilor români

Sâmbătă, 6 Decembrie a. c. (Sf. Nicolae) orele 9 seara precis va avea loc Șezătoarea literară a „Societății Scriitorilor Români” în Palatul Cultural.

În drumurile ce le străbate spre cele patru unghiuri ale țării, „Societatea Scriitorilor Români” duce cu ea cugețarea și farmecul graiului nostru.

Ea este simbolul unității culturale a neamului.

Se cuvine, deci, să răspundem cu însuflețire fericitului prilej ce ni-se oferă, de a avea în mijlocul nostru pe cei mai de seamă reprezentanți ai scrisului românesc.

Biletele se pot ține din vreme la Librăria Diecezană.

Prețurile locurilor: Stal 40, 30, 20 lei. Balcon 10 lei.

Scriitorii sosesc în Arad la 6 Decembrie orele 10 a. m.

—x **Dr. Mihai Nasta** și D-na Etti N. Hubert, membrii operii regale din Budapesta în 13 Decembrie i și vor ține un singur concert în Arad, în Palatul Cultural. Bilete la Oláh (Palatul Minorilor.) (375)

x **Don Carlos**. Filip II, regele Spaniei, în a cărui imperiu soarele nu apunea niciodată, avea un fiu îndărătnic pe Carlos, infantele imperial. Îmbătrânise deja, când se îndrăgosti de Elisaveta de Valois, care, se zice, era logodnica secretă a lui Carlos. Bătrânul tată jaluz află odată, că fiul său vrea să fugă cu mamă-sa mesteră soțului. În furia și jaluzia sa dă pe Carlos pe mâna inquisiției, care îl duce la eșafod. La rugăciunile Elisavetei îl amnistiază; însă e târziu, pentru că îngrijitorii îl decapitară deja. Elisaveta moare de amărăciune, tatăl își sfârșește

vieța certat cu sine și cu lumea și muștră de marele păcat comis cu fiul său, retras în mănăstire.

x **Azi, Joi** se va rula primăvara în cinema „Urania” filmul „Înțelețele femeilor” (Lavină). Acest film e aranjat de renumitul artist Mihai Kertesz, care tot așa gust a aranjat și filmul cu renume mondial „Sodomă și Gomora”. Drama aceasta impresionată își ia începutul din viața ora-elor mari și se termină între munții pustii și în veci acoperiți cu zăpadă. Cel mai frumos moment este acela când o lăvină de zăpadă porniște din vârful muntelui prăbușind tot ce-i stă în cale. Rolurile principale le joacă Mihai Varkonyi, Mari Kid, Lilly Maricha și Augustin Vadori. Reprezentațiile se încep la orele 5, 7, și 9 seara.

„In ce țară trăim?”

O chestiune de ordine și cuviință.

Arad, 3 Dec.

La articolul publicat în numărul nostru de ieri sub titlul „In ce țară trăim?” prefectura poliției ne trimite o adresă prin care ne aduce la cunoștință că această autoritate a luat la timp măsurile necesare ca în programul orchestrelor dela cafenele și restaurantele orașului cântecele românești să prepondereze și în acest scop s'a dat mai de mult instrucțiuni și ordine proprietarilor de localuri și șefilor de orchestre.

Adresa prefecturii adaugă că, deoarece poliției nu-i este totdeauna posibil a controla aplicarea dispozițiilor sale, publicul însuș este rugat să aducă la cunoștința poliției toate cazurile și atunci să fie siguri românii din Arad că cei vinovați își vor primi pedeapsa.

Ne facem o datorie să comunicăm cititorilor cele arătate de prefectura poliției, ale cărei măsuri nu pot decât să satisfacă sentimentele românești.

Arătăm deasemenea, că cele descrise ieri de un amic al ziarului nostru s'au petrecut la cafeneaua „Dacia”.

Sperăm că măcar deacum încolo, antreprenorii de localuri vor lua măsuri ca să nu se mai întâmple scene cari îi păgubesc pe ei în primul rând.

Parlamentul

Camera

Ședința de noapte dela 2 Decembrie 1924

La orele 9 jum. ședința s'a redeschis sub președinția dlui Ionescu Quintus. Pe banca ministerială dnu G. G. Mărzescu, I. Iaculeș și N. N. Săveanu.

Discursul d-lui Mircea Djuvara

D. MIRCEA DJUVARA, raportorul proiectului Adresei de răspuns la Mesaj, prin discursul rostit a răspuns în mod documentat la toate criticile și acuzațiunile aduse guvernului de antevorbitori și a făcut o expunere a operii de consolidare înfăptuită de guvernul liberal.

Ședința s'a ridicat la miezul nopții.

Ședința dela 3 Decembrie

Ședința se deschide la orele 3 d. amiază. Prezidează d. M. Orleanu.

Pe banca ministerială iau loc d-nii: Vintilă Brătianu, G. Mărzescu, Al. Lapedatu, N. D. Chirulescu, Tancred Constantinescu, general Mărdărescu, G. Cipăianu, G. Tătaru, general Văitoianu și dr. C. Angelescu.

D. G. MARZESCU, ministrul justiției, depune proiectul votat de Senat prin care se iau măsuri pentru asigurarea ordinii.

Discuția Adresei de Răspuns la Mesaj

Se continuă discuția Adresei de răspuns la Mesajul Tronului.

D. I. INCULEȚ, ministrul Basarabiei, vorbește cel dintâi.

D-sa respinge toate acuzațiile ce s'au adus administrației din Basarabia și expune pe larg întreaga operă de consolidare înfăptuită în această provincie de guvernul actual.

D. VINTILA BRATIANU, ministrul finanțelor, depune un proiect de lege pentru acordarea unui credit extraordinar de 30 milioane lei.

D. PREȘEDINTE roagă Adunarea ca să continue doua ședințe pe zi și pentru discutarea proiectului de buget.

Declarațiile d-lui G. Mărzescu

D. G. MARZESCU, ministrul justiției, suit la tribună este întâmpinat de majoritate cu lungi și furtunoase aplauze.

D-sa încheind discuția generală la mesaj răspunde în numele guvernului tuturor oratorilor cari au criticat actele guvernului.

În expunerea pe care a făcut-o ministrul justiției a analizat în parte autoritatea fiecărei organizațiuni politice respingând acuzațiile aduse guvernului și arătând opera reală înfăptuită sub guvernarea liberală.

Senatul

Ședința dela 2 Decembrie

Ședința se redeschide la orele patru și trei sferturi, sub președinția d-lui Toni Iliescu.

Se ia în discuție proiectul de lege pentru reprimarea unor infracțiuni contra liniștei publice.

D. POLICRAT, vorbește asupra acestei legi, spunând că principiul prevăzut în art. 1 din actuala lege franceză votată în anul 1893 Termină spunând că va vota această lege.

D. TONI ILIESCU, spune că e o lege de ordine, care corespunde unei necesități și care are un singur cusur, acela de a fi văzut lumina zilei prea târziu.

În dreptul comun trebuie un act consumat spre a exista delictul, pe când în cazul de față lucrul se schimbă. Legea aceasta nu vine în conflict cu dispozițiunile de drept comun și chiar dacă va fi nevoie s'o aplicăm vom ști să punem la locul lor pe acei cari ar voi să comită anumite fapte.

D. AL. CONSTANTINESCU, ministrul agriculturii răspunde în replica d-lui Policrat. Mai departe d-sa arată legăturile similare din alte țări și în Jugoslavia se pedepșeau însăși doctrina.

România e o țară democrată și dacă în anumite momente e nevoie să se ia măsuri mai severe, aceasta se face numai în interesul ordinii, căci democrația se bazează tocmai pe ordine.

Print'o unire frățească, trebuie să ne dăm mâna să apărăm ceace am obținut cu jertfa a 800 mii vieți omenești.

Senatul admite închiderea discuției, trecându-se la votarea legii pe articole.

În repetate rânduri a răspuns dl Gh. Mărzescu, ministrul justiției, la replicile vorbitorilor. S'au propus câteva amendamente cari au fost respinse.

Pusă la vot legea a fost votată cu unanimitate.

Ședința s'a ridicat la orele 7 seara.

Ședința dela 3 Decembrie

Ședința se deschide la ora 3.45 sub președinția dlui M. Pherekyde.

Pe banca ministerială dnu Al. Constantinescu și N. N. Săveanu.

Comunicări

D. M. POLICRAT spune că în discuția legii pentru reprimarea mișcărilor anarhice, a făcut și dsa criticile pe care le-a crezut. În răspunsul ce i s'a dat însă atât din partea unui vice-președinte cât și depe banca ministerii la reese că criticile dsale au fost luate într'un spirit de opoziție.

Oratorul spune că nu poate fi ostil unei legi aduse de un guvern liberal, căci are perfectă convingere că numai guvernul și partidul liberal pot să înfăptuiască opere solide și folositoare pentru țară (Aplauze).

D. AL. CONSTANTINESCU, ministrul

INFORMAȚIUNI

față de îndemnul și cuvintele puse ce ne sosesc zilnic din toate pentru atitudinea și sacrificiile întru apărarea exclusivă a intereselor românești fără deosebire, ne îndatorăm să facem noi sacrificii pentru publicul cititor.

Răspândirea mereu crescândă a ziarului nostru, face din „Tribuna Nouă” excelent mijloc de reclamă, pe care vom hotărâți să-l punem în serviciul cititorilor.

În două sau trei zile vom începe distribuția în mod gratuit a anunțurilor „Mica Publicitate”.

Orcare din cititorii noștri caută post sau oferă unul, are vre-o cameră de închiriat sau caută să închirieze, are de vândut sau de cumpărat obiecte sau obiecte, însăfârșit orice mic lucru care nu trece de cinci rânduri, să publicat în ziarul nostru în schimbul unui couponul tăiat de la sfârșitul paginii III-a a ziarului și fără nici un plată.

Cititorii vor aprecia sacrificiile ce facem.

Scriitorii români la Arad

Sâmbătă (6 Dec.) seara la orele 9 va avea loc în Palatul Cultural „Șezătoarea, organizată de Societatea Scriitorilor Români.”

În discuțiile lor următorii scriitorii: Rebreanu, Cincinat Pavelescu, I. Brătescu, G. Brătescu, Al. T. Stamatiad, Maria Popa, Morcea Rădulescu, Alfred G. Gregorian, N. Davidescu, Vințușu Ștrianu etc.

Șezătoarea care a avut loc la D va a fi înălțătoare sărbătorire a scrisului românesc.

Conferința d-lui Oct. Goga a fost salutară și furtună de ap'auze.

Gândirea

„Gândirea” care apire la Bucu, sub conducerea tânărului și valorosului Cezar Petrescu, e o revistă cu care trebuie să avem în vedere.

„Gândirea” numără între colaboratorii ei pe cei mai de seamă reprezentanți ai literaturii românești de astăzi.

Numărul din urmă al acestei reviste aduce în discuție scriitorilor: Gib. I. Mihăescu, M. Ivanov, Lucian Blaga, A. Cotruș, Cezar Petrescu, Tudor Vianu etc.

Recomandăm, cu căldură cititorilor

Banchet pentru scriitorii români

În seara de 6 Decembrie, după șezătoarea scriitorilor români, se va da o masă comună în onoarea oaspeților în salonul restaurantului „Cornul Vânturilor” la care sunt rugați a lua parte toți pretenții literaturii.

Comitetul de recepție anunță pe toți cei ce vor să ia parte la această masă să se înscrie până în ziua de 5. cor. orele 7 seara la Direcțiunea palatului cultural. Costul tacămului va fi de una sută lei.

Având în vedere scopul urmărit de aceste șezători, sunt rugați a participa cât mai mulți.

Constatarea naționalității române

„Monitorul Oficial” publică următoarea deciziune a ministerului de interne:

Se institue în acest minister o comisiune pentru a aviza asupra tuturor cazurilor de constatarea naționalității române, pentru persoanele prevăzute în art. 61 și 63 din regulamentul privind la constatarea naționalității române, precum și asupra altor chestiuni în legătură cu aplicarea legii pentru dobândirea și pierderea naționalității române și a regulamentului a acestei legi.

Acastă comisiune se va compune din dl dr. Marin Văraur, membru în consiliul administrativ permanent și dnu Al. Grigorescu și Petre C. Modolea, directori generali în administrația centrală a ministerului.

Pentru rezolvarea chestiunilor ce i-se vor prezenta, comisiunea va ține câte o ședință pe săptămână.

Majorarea rentei și a pensiilor acordate pentru accidente de muncă

Ministerul muncii a aprobat majorarea rentei și a pensiilor acordate pentru accidente de muncă.

S'a acordat un spor de 5 și jum. la pensia de bază.

Crimă de înaltă trădare

Guvernul Pasici a deschis acțiune publică împotriva lui Radici pe care-l acuză de înaltă trădare.

Se afirmă că guvernul ar poseda dovezi despre legături culpabile ale lui Radici cu comuniștii.

agricultorii și domeniilor, răspunde că în răspunsul pe care l'a dat criticilor d-lui Polierat n'a înțeles deloc că d-sa ar fi fost ostil legii. Eu care sunt cel mai puțin „amingiu”.

VOICI: Ce este „amingiu”?

D. AL. CONSTANTINESCU: Acela care zice la toate „min”. (Ilaritate). Prin urmare eu respect părerea ori cărei parlamentar, după cum doresc ca și părerea mele să fie resp. ctate.

D. N. G. POPOVICI, face o propunere, în sensul ca alegerile și desemnările senatorilor în diferite comisiuni să se facă după o anumită normă.

D. PREȘEDINTE: Se va avea în vedere la discutia regulamentului Senatului.

Impuținarea populației în Banat

D. Dr. V. BIANU dă alarma asupra unei mari primejdii ce amenință viitorul populației din Banat. Femeile dela țară, ca și cele din orase, au început să și provoace avorturi. Multe femei mor din această cauză, iar numărul copiilor este foarte mic. Vina cea mare o au moașele satelor. D-sa cere măsuri energice pentru combaterea acestui rău.

D. N. N. SAVEANU, ministrul sănătății, spune că s'au luat măsuri pentru combaterea avorturilor.

I. P. S. MITROPOLITUL PRIMAT aduce laude d-lui dr. Bianu pentru interesul cel pune în apărarea tuturor chestiunilor naționale. Înaltul Prelat confirmă cele spuse de

d. dr. Bianu. În Banat există comune unde sunt foarte puțini copii, iar în unele nu se află nici un copil. Aci au mare vină și moașele.

Procedeu acesta este adoptat de populația bănățeană din motive economice. Bănățenii nu vor să aibă mulți copii, deși sunt foarte bogați, numai pentruca să nu se firimizeze averea lor.

Cere să se ia măsură pentru stăpînire acestui rău, căci în sporirea progeturii stă viitorul și puterea neamului. (Aplauze).

D. DIMINESCU spune că nu trebuie învinuit de acest lucru numai populația românească din Banat, ci toată populația din țară.

Comisiunea pentru localul Senatului

Se procedează la alegerea unei comisiuni care să supravegheze lucrările pentru construirea noului palat al Senatului.

Se alege I. P. S. Mitropolitul Primat, d-nii Tony Ilescu, I. Cosoiu, C. Neamtu, I. Pecurariu, Emil Pangrati, Const. Nicolaescu, D. T. Arțăreanu, Emil Petrescu, N. Botez, G. Dunca, C. Costăchescu, V. Tomov și C. Onciu.

D. C. D. DIMITRIU, având în vedere importanța reformei administrative, propune să se țină ședințe mai lungi în secțiuni pentru studierea ei sau să se țină câte două ședințe pe zi.

D. PREȘEDINTE consultă Senatul și se aprobă a se ține câte o ședință mai lungă.

Senatul trece apoi în secțiuni.

Economice.

Aprobarea statutelor instituțiilor industriale ardelenne

Toate corporațiile industriale din Transilvania și Banat, ale căror statute sunt din o dată mai veche decât trecerea lor la regatul român, sunt obligate a înainta ministerului de industrie și comerț, până la sfârșitul lunii Mai 1925, statutele lor modificate conform cerințelor actuale, de drept public.

Corporațiile industriale cari conform paragrafului 127 al legii XVII din 1884, sunt și autorități industriale, (având a executat dispozițiunile paragrafelor 59, 110 ale acestei legi), nu cad sub prevederile legii asupra persoanelor juridice, în ce privește aprobarea statutelor și deci și în acest caz, rămân în vigoare prevederile paragrafului 128 al legii din 1884, care obligă toate corporațiile a prezenta statutele pentru aprobare ministerului de industrie și comerț.

Corporațiile cari nu se vor conforma acestor cerințe vor fi suspendate.

Prețul peștelui

Prețul de vânzare en gros a chefalului afumat a fost fixat astfel:

Chefal laban 1—6 bucăți la kgr. 33.20 lei.
Chefal ostrainos 7—18 bucăți la kgr. 32 lei.

Chefalul mic 19—25 bucăți 1 kgr. 30 lei 80 hani.

Chefal peste 25 bucăți la kgr. 26 lei.

Vânzarea peste aceste prețuri va atrage consecințele legii pentru înfrânarea speculei.

Acordarea perimetrelor de terenuri petrolifere

La 27 Noembrie a. c. a expirat termenul până când se puteau adresa ministerului de industrie și comerț, cereri pentru acordarea de perimetre din terenurile petrolifere concesionabile ale statului. Aceste cereri au fost imediat centralizate și trecute într'un proces-verbal, iar o comisiune de ingineri și specialiști lucrează la trierea lor spre a se vedea dacă întrunesc condițiunile cerute de legea minelor.

Comisia va întocmi, apoi, câte un referat pentru fiecare cerere. Se crede că această operațiune va ține tot cursul acestei săptămâni, după care toate cererile, împreună cu referatele respective vor fi prezentate d-lui Tancred Constantinescu, ministrul de industrie și comerț, care le va înainta consiliului superior de mine.

Producția de petrol din Rusia

MOSCOVA. — Producția rusă de petrol dela 1 Octombrie 1925 — 1 Octombrie 1924 a fost de 366 milioane puzi față de 318 milioane puzi în anul precedent. Producția de petrol a regiunii Baku a crescut cu 18 la sută. Numărul sondelor în activitate au crescut dela 1000 (în anul 1920) la 19287 (în 1924.)

Reducerea taxelor de călătorie la târgul de mostre din Praga

Diracțiunea Târgului de Mostre din Praga, comunică că cele două societăți: „Prima Societate de Navigație pe Dunăre din Viena (Erste Donau-Dampfschiffahrts Gesellschaft)” și „Societatea Ungară pe Ac-

țiuni pentru Navigația Fluvială și Maritimă din Budapesta (Ungarische-Fluss- und Seeschiffahrts-Aktiengesellschaft)” a decis a acorda o reducere de 50 la sută vizitatorilor viitorului Târg de Mostre, care va avea loc la Praga dela 22—29 Martie 1925. Această reducere se înțelege și pentru colectele conținând eșantioane pentru Târg. La ducere se va plăti tariful întreg, iar întoarcerea va fi gratuită. Termenul pentru ducere este între 10—28 Martie 1925, iar pentru întoarcere 23 Martie—10 Aprilie 1925.

Politica financiară a Poloniei

Varșovia. — Ziarul „Mercury Polski”, vorbește de politica financiară poloneză. Noile relațiuni cu Germania și Rusia provoacă în organismul economic al Poloniei schimbări cari vor necesita revizia relațiilor actuale. În tratatele în curs de negociere, se manifestă un nou caracter care învederează evoluția politicii economice. Suntem pe cale de a trece dela sistemul națiunii celei mai favorizate la sistemul tarifelor prin cari se acordă privilegii speciale statelor participante. Această tendință este evidentă în noul tratat franco-polonez care va fi semnat probabil pe la sfârșitul anului.

Tratatele polono-suedez și polono-grec nu prezintă nici o particularitate.

În curând vor începe negocierile cu Ungaria și mai târziu cu Canada și Statele-Unite. Negocierile cu Germania au început.

Criza industriei textile poloneze

Varșovia. — Industria textilă polonă trece printr-o criză acută.

Producția e cu 50 la sută mai mică decât înainte de război. În timpul marelui crize din 1912 producția a scăzut numai cu 15 la sută. În prezent un lucrător nu lucrează decât 3—4 zile pe săptămână. În fabricile din Lodz sunt întrebuințați 66.626 muncitori pe când anul trecut erau 95.363. În luna Mai au fost 14000 lucrători nesgârșiți la fabricile textile din Lodz iar de atunci numărul lor s'a dublat.

Știri externe

HAAGA. — Este vorba ca, în Olanda, să se reia plățile în aur.

S'ar fi început, în acest scop tratative între Banca neerlandeză și băncile de emisiune ale țărilor a căror monedă a atins sau se apropie de paritatea aur și anume Suedia, Elveția, Anglia, Danemarca, Germania, Polonia, Estonia și Letonia.

BUDAPESTA. — Pe baza convenției pentru schimbul de mărfuri dintre Anglia și Ungaria industria engleză va putea exporta în Ungaria în cursul lunii Decembrie 1924, următoarele articole textile: 600 kgr. batiste de bumbac, 150 kgr. batiste de in, 75 kgr. pânză de mătase, 200 kgr. stofe.

BUDAPESTA. — Centrala institutului financiar a acordat credite în valoare de 6.5 miliarde pentru industrie. Din această sumă 1.5 miliarde au fost repartizate industriei din Budapesta.

BUDAPESTA. — Între Ungaria și Franța s'a încheiat o convenție prin care supușii acestor două state se vor bucura de aceleași

drepturi ca și băștinaii la împărțirea de concesii industriale.

BELGRAD. — Veniturile monopolurilor jugoslave, în timpul primului semestru al anului în curs au fost de 1.292.000.000, cu un plus de 324.000.000, față de epoca corespunzătoare din anul trecut.

— 00 —

Devizele și valuta.

Rador, 4 Decembrie.

Zürich: Deschiderea: Inchiderea:

Berlin: 1233750 — 12325

Amsterdam: 20895 — 209

New-York: 5165250 — 51650

Londra: 2409 — 241150

Paris: 2845 — 2840

Milano: 2247 — 2239

Praga: 1555 — 155525

Budapesta: 6950 — 70

Belgrad: 759 — 750

București: 250 — 250

Varșovia: 9975 — 100

Viena: 7275 — 7275

Bucuresti inchiderea: Paris 11.30, Londra 965, Berlin —, Newyork 206 —, Milano 900, Zurich 40 —, Viena 29 —, Praga 620, Budapesta —

Valute: Napoleon 740. Marca de aur 46, leva 135, lira turcească 100, font englez 930, franc francez 11.11, franc elvețian 38 50, lira 880, drachm 340, dinar 275, dolar 200 —, coroana austriacă 28 —, coroana maghiară 27 —, socol 600, Marca polonă 36 —

Concurs de football în amintirea lui Iacobi

Comitetul regional în urma dispozițiilor luate la timp de Centru, a decis, ca zilele de Sâmbătă și Duminică la 6 și 7 cor. să aranjeze un concurs de football în amintirea decedatului jucător reprezentativ al celorlalte noastre naționale Iacobi Dudi. Deoarece aproape toate centrele de dincoace de Carpați au satisfăcut acestei chestiuni de onoare ce se impunea, în urma timpului favorabil ce da posibilitatea pentru aranjarea acestui concurs a Comitet. Regional a invitat echipele locale, anume: Gloria, Muncitorii, Clubul Athletic și Societatea de Gimnastică a și da concursul pentru acest scop de binefacere. Toate aceste echipe au răspuns afirmativ, așa, rămânând acum ca publicul sportiv a adăna să sprijinească acest concurs, a cărui beneficiu net va fi transmis mamei regretatului footballist.

Dăm aci și ordinea matchurilor:

Sâmbătă la 6 cor. ora 1 (13) p. m.

Clubul Athletic A—Societ. Gimnastic.

ora 3: Muncitorii—Gloria

iar Duminică,

ora 1: Invinsii

ora 3: Invingătorii

Aceste matchuri vor avea loc pe terenul Gloriei.

Diverse

Sah

Lt. Gudju sărbătoritul jucător român, care a luat parte la olimpiada sahistă din

Paris a jucat acum 40 de partide în casinoul din Constanța dintre știgat 35, nedecise 3 și-a pierdut 2 partide. În urma acestui frumos fost sărbătorit de colegii săi.

Echipa națională a Turciei a jucat 5 matchuri la Moscova. Au câștigat 2, pierderi și un egal.

Jugoslavia—Beograd

6:1.

Grajdanski—Hask

2:1.

Reclama
e sufletul
comerțului

Cețiți și
răspândiți
Tribuna No

Tipografia „Aradul”

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitări de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc. etc.

Tipografia Aradul S. P. A.

ARAD, Bul. Reg. Maria 12. (În curte la dreapta)

Pentru Domni!

Rămășițe de stofe de lână și mai puțin de 3 m. se pot cum-

păra cu prețuri foarte moderate la

Fleischer

Magazinul de Stofe Arad, Piața A. Iancu 17